

Rättsfallssamlingen

Mål C-667/13

**Estado português
mot
Banco Privado Português SA
och
Massa Insolvente do Banco Privado Português SA**

(begäran om förhandsavgörande, Framställd av Tribunal do Comércio de Lisboa)

”Begäran om förhandsavgörande — Statligt stöd — Statlig garanti i samband med ett lån — Beslut 2011/346/EU — Frågor rörande giltigheten — Upptagande till sakprövning — Artikel 107.1 FEUF — Motivering — Inverkan på handeln mellan medlemsstaterna — Artikel 107.3 b FEUF — Allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”

Sammanfattning – Domstolens dom (andra avdelningen) av den 5 mars 2015

- Stöd som ges av en medlemsstat — Beslut i vilket kommissionen konstaterar att ett stöd är oförenligt med den inre marknaden och förordnar om att det ska återkrävas — Beslut som inte angripits, enligt artikel 263 sjätte stycket i fördraget, av stödmottagaren som informerats i rätt tid — Ifrågasättande av beslutets giltighet vid nationell domstoll — Ifrågasättande som inte kan godtas när det föreligger en risk för kringgående av unionsrättsaktens orubblighet*
(Artiklarna 108.2 FEUF och 263 sjätte stycket FEUF)
- Begäran om förhandsavgörande — Bedömning av giltigheten — Beslut som inte blivit föremål för en ansökan om uppskov med verkställigheten enligt artikel 278 FEUF — Saknar betydelse för huruvida en talan kan tas upp till sakprövning*
(Artiklarna 267 FEUF och 278 FEUF)
- Begäran om förhandsavgörande — Upptagande till sakprövning — Gränser — Frågor som uppenbarligen saknar relevans och hypotetiska frågor som ställts i ett sammanhang som inte medger ett användbart svar*
(Artikel 267 FEUF)
- Stöd som ges av en medlemsstat — Beslut i vilket kommissionen konstaterar att ett stöd är oförenligt med den inre marknaden — Motiveringskyldighet — Räckvidd — Åsidosättande föreligger inte*
(Artikel 107.3 b FEUF)

5. *Stöd som ges av en medlemsstat — Inverkan på handeln mellan medlemsstaterna — Skadlig inverkan på konkurrensen — Bedömningskriterier*

(Artikel 107.1 FEUF)

6. *Stöd som ges av en medlemsstat — Beslut i vilket kommissionen provisoriskt konstaterar att ett stöd är oförenligt med den inre marknaden — Fastställande av att stödet är olagligt vid ett senare datum än fastställandet av att det är oförenligt med den inre marknaden — Tillåtet — Villkor*

(Artikel 108.3 FEUF)

7. *Stöd som ges av en medlemsstat — Förbud — Undantag — Stöd som kan anses vara förenligt med den inre marknaden — Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning — Komplexerad ekonomisk bedömning — Domstolsprövning — Gränser*

(Artikel 107.3 b FEUF)

8. *Stöd som ges av en medlemsstat — Förbud — Undantag — Stöd som kan anses vara förenligt med den inre marknaden — Stöd för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi — Beviljandet av en statlig garanti — Villkor*

(Artikel 107.3 b FEUF; kommissionens meddelande 2008/C 270/02)

1. Se domen.

(se punkterna 28-30)

2. Upptagandet till prövning av en fråga om en unionsrättsakts giltighet kräver inte att rättsakten blivit föremål för en begäran om uppskov med verkställigheten enligt artikel 278 FEUF. En eventuell avvisning av en sådan fråga är nämligen inte beroende av verkställbarheten av den unionsrättsakt vars giltighet har ifrågasatts. Den grundar sig istället på risken för att rättsaktens orubblighet kringgås.

(se punkt 31)

3. Se domen.

(se punkterna 34–36, 41 och 42)

4. Se domen.

(se punkterna 44–48 och 62–64)

5. När en garanti inneburit en fördel för en bank som kunnat erhålla bättre finansiella villkor för ett lån än vad som normalt fanns tillgängliga på marknaden för företag i liknande omständigheter, för det fall sådana lån skulle ha varit tillgängliga över huvud taget, kan denna fördel påverka handeln mellan medlemsstaterna med hänsyn till bankens verksamhet och ställning på de nationella och internationella marknaderna. Utan tillförseln av kapital som kunnat ske tack vare garantin skulle nämligen bankens kunder troligen ha valt en konkurrerande bank från den tidpunkt då banken uppvisade tecken på finansiella svårigheter.

Risken för en påverkan på handeln mellan medlemsstaterna försvinner nämligen inte förrän den stödmottagande bankens banktillstånd upphävs. Fram till dess att banktillståndet upphävs kan nämligen banken återuppta sin normala affärsverksamhet.

(se punkterna 46, 49, 51, 52 och 54)

6. En stödåtgärd som genomförs utan att de skyldigheter som avses i artikel 108.3 FEUF har fullgjorts är olaglig. Kommissionens beslut rörande ett stöds förenlighet med den inre marknaden påverkar inte heller stödets olaglighet till följd av att förbudet i artikel 108.3 första meningen FEUF har åsidosatts.

Den omständigheten att det i ett beslut anges olika datum för när stödet blev olagligt och när det blev oförenligt med den inre marknaden innebär under dessa förhållanden inte att det finns någon motsägelse i den motivering som ligger till grund för beslutet. Ett stöd kan anses olagligt från ett datum som inträffar senare än det datum från vilket stödet förklarats vara oförenligt med den inre marknaden. Så är bland annat fallet när konstaterandet att en statlig stödåtgärd är oförenlig med den inre marknaden är av provisorisk karaktär och stödet slutligen konstateras vara oförenligt med den inre marknaden med anledning av att de villkor som uppställdes för dess godkännande inte har uppfyllts.

(se punkterna 56, 57, 59–61 och 63)

7. Se domen.

(se punkterna 66 och 67)

8. När det gäller bedömningen, i förhållande till artikel 107.3 b FEUF, av statliga garantier som beviljas finansinstitut mot bakgrund av den globala finanskrisen har kommissionen själv begränsat utrymmet för sin skönsmässiga bedömning genom antagandet av meddelandet om tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen. Det framgår av bankmeddelandet att beviljandet av en statlig garanti måste anses vara en nödåtgärd och följaktligen med nödvändighet temporär. En sådan garanti ska även åtföljas av åtgärder som leder till att mottagaren omstruktureras eller försätts i likvidation.

Begränsningen i tiden av ett stöd som beviljats i form av en statlig garanti och den därav följande skyldigheten att anmäla varje förlängning av garantin, samt skyldigheten för stödmottagaren att lägga fram en omstruktureringsplan, utgör följaktligen inte endast formaliteter, utan villkor som är nödvändiga för att stödet ska kunna förklaras förenligt med den inre marknaden och åtgärder för att säkerställa att krisstödet som beviljas ett företag i svårigheter inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det berörda målet av allmänintresse, vilket är att undvika en allvarlig störning i den nationella ekonomin.

(se punkterna 69, 70 och 74)